

FAKTA-ARK

Modul 5 - Oprindelige folk i FN

Læs om FNs Permanente Forum her:

<https://www.iwgia.org/en/news/3278-indigenous-peoples-innovation-unpfii>

Besøg FNs Permanente Forums hjemmeside her:

<https://www.un.org/development/desa/indigenouspeoples/>

Kronologi over milepæle for oprindelige folks rettigheder internationalt:

Aftaler, værktøjer og mekanismer i FN som OF benytter:

I Slutdokumentet fra Verdenskonferencen om oprindelige folk fra 2014 kan du læse om hvad verdens ledere har besluttet at gøre for at fremme realiseringen af oprindelige folks rettigheder:

http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/69/L.1

FNs deklARATION for oprindelige folks rettigheder (2007):

http://issuu.com/karinzylsaw/docs/un_declaration_rights_indigenous_peoples/1?e=0

FN Deklarationen findes også i en udgave for unge: ”Know your rights! United Nations declaration on the Rights of Indigenous peoples for Indigenous Adolescents” (2013).

Udgivet af UNICEF sammen med Global Indigenous Youth Caucus og det Permanente Forums Sekretariat. Download publikationen som pdf fil her:

http://files.unicef.org/policyanalysis/rights/files/HRBAP_UN_Rights_Indig_Peoples.pdf

Den Internationale arbejdstager organisation (ILO) vedtog i 1989 konvention nr. 169, som er en større forpligtende konvention omhandlende oprindelige folk.

ILO Konvention nr. 169 om oprindelige folk i uafhængige stater ses her:

http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169

Link til FNs Specialrapportør:

<http://www.ohchr.org/EN/Issues/IPeoples/SRIndigenousPeoples/Pages/SRIPeoplesIndex.aspx>

Den siddende rapportør laver ofte sin egen hjemmeside, hvor man kan finde pressemeddelelser og rapporter, og hvor oprindelige folk kan indsende information.

Følg dette link til den nuværende specialrapportør (2016) Victoria Tauli-Corpuz hjemmeside: <http://unsr.vtaulicorpuz.org/site/>

<http://www.ohchr.org/EN/Issues/IPeoples/SRIndigenousPeoples/Pages/SRIPeoplesIndex.aspx>

EMRIP – FNs ekspertmekanisme om oprindelige folks rettigheder undersøger særlige emner af relevans for oprindelige folk og udgiver tematiske rapporter om f.eks. uddannelse, sprog, adgang til retfærdighed etc. Læs mere om ekspertmekanismens rolle og arbejde her:

<http://www.ohchr.org/EN/Issues/IPeoples/EMRIP/Pages/EMRIPIndex.aspx>

Udover FN findes der også regionale menneskerettighedsmekanismer. I Danmark hører vi for eksempel under den europæiske menneskerettighedskommission og domstol. Her kan man klage over nationalstaters overtrædelse af menneskerettighederne og få prøvet sager af principiel karakter, som måske er blevet afvist af nationale domstole. I mange lande bliver oprindelige folk diskrimineret i det nationale retssystem, og i nogle lande er de slet ikke anerkendt som oprindelige folk. Derfor kan regionale menneskerettighedsmekanismer være en vigtig instans for at opnå retfærdighed for oprindelige folk.

Læs mere om den afrikanske kommission her: <https://www.iwgia.org/en/iwgia-partners/67-african-commission-on-human-and-indigenous-peoples-rights-achpr-working-group-on-indigenous-peoples-wgip>

Læs mere om den inter-amerikanske kommission her: <https://www.iwgia.org/en/iwgia-partners/68-inter-american-commission-on-human-rights>

Oprindelige folk der kæmper på mange niveauer (vise linket mellem FN og lokalt).

<http://www.fnforbundet.dk/arkiv/nyheder-2014/fn-markerer-oprindelige-folks-rettigheder>

<http://www.un.org/en/events/indigenousday/index.shtml>

Opfølgning på rettigheder:

For at kunne råbe politikere op er det vigtigt for oprindelige folk at kunne dokumentere deres situation inklusiv hvorvidt deres rettigheder til eksempelvis jord, uddannelse, sundhed og politisk indflydelse faktisk bliver realiseret nationalt og lokalt. Derfor er en gruppe NGOer, ILO og oprindelige folks organisationer gået sammen om at udvikle et værktøj til at måle på, hvorvidt FN Deklarationen, Verdenskonferencedokumentet og de nye bæredygtige udviklingsmål bliver implementeret. Du kan læse mere her:

<http://www.indigenoustraveler.org/>

Links til baggrund vedrørende de bæredygtige udviklingsmål og oprindelige folk:

I efteråret 2015 besluttede verdens ledere sig for at vedtage 17 fælles mål for en mere bæredygtig udvikling inden år 2030.

Du kan læse mere om de bæredygtige udviklingsmål i forhold til oprindelige folk her:

https://www.iwgia.org/images/publications/0691_FACTSHEET_IPostDevFrame.pdf

<http://www.iwgia.org/environment-and-development/sustainable-development-goals-and-post-2015>